

A Magyar Nemzeti Bank H-PIF-I-B-98/2020 számú határozata az UniCredit Bank Zrt-nél intézkedés megtételére és rendkívüli adatszolgáltatásra kötelezése, valamint bírság kiszabása tárgyában

Az UniCredit Bank Zrt-nél (székhelye: 1054 Budapest Szabadság tér 5-6, cégjegyzékszám: 01 10 041348; a továbbiakban: Hitelintézet) lefolytatott ellenőrzési eljárás megállapításaira tekintettel, a Magyar Nemzeti Bank (székhelye: 1054 Budapest, Szabadság tér 9.; a továbbiakban: MNB) a következő

HATÁROZATOT

hozza:

- I. kötelezi a Hitelintézetet, hogy az
 - I.1., I.4., I.5.2., I.6., I.9., pontok vonatkozásában 2020. július 30. napjáig, az
 - I.2. pont vonatkozásában 2020. szeptember 30. napjáig és az
 - I.3., I.5.1., I.7. és I.8. pontok vonatkozásában 2020. október 30. napjáig teljesítse és azt követően folyamatosan biztosítsa
1. a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Pft.) 3. § (2) bekezdésére tekintettel, a Pft. 8. § (2) bekezdésének való megfelelés érdekében, hogy a mikrovállalkozásnak minősülő ügyfelei esetében a Pft. 10. § (1) bekezdés e) pont ec) és ef) alpontjában meghatározott, a Pft. 45. §-ában rögzített, az ezen ügyfelekre mint fizető felekre és a Hitelintézetre vonatkozó felelősségi szabályokról és visszafizetési feltételekről a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtására vonatkozó megállapodás (a továbbiakban: keretszerződés) megkötését megelőző tájékoztatási kötelezettsége során egyértelműen és pontosan tesz eleget, továbbá ezen adatokat – a Pft. 3. § (2) bekezdésére tekintettel, a Pft. 14. § (1) bekezdés o) pontjának való megfelelés érdekében – a fogyasztónak és a mikrovállalkozásnak minősülő ügyfelei esetében a keretszerződésben egyértelműen és pontosan rögzíti;
2. a Pft. 3. § (2) bekezdésére tekintettel, a Pft. 17. § (1) bekezdésének való megfelelés érdekében, a fogyasztónak és a mikrovállalkozásnak minősülő ügyfelei tekintetében a keretszerződés ügyfél általi felmondása esetére legfeljebb egy hónapos felmondási időt köt ki;
3. a Pft. 3. § (2) bekezdésére tekintettel, a Pft. 23. § (2) és 26. § (2) bekezdésének való megfelelés érdekében a fogyasztónak és a mikrovállalkozásnak minősülő ügyfeleknek szóló utólagos tájékoztatás keretében, hogy a Pft. 23. § (1) bekezdés c) pontjában és 26. § (1) bekezdés c) pontjában előírt adatok közé tartozó, a fizető fél és a kedvezményezett által a Hitelintézet részére megfizetett egyes díjakról egyértelműen és pontosan tájékoztatja a fogyasztónak és a mikrovállalkozásnak minősülő ügyfelét;
4. a Pft. 34. §-ára tekintettel, a Pft. 46. § (1)-(3) bekezdésének való megfelelés érdekében, a fogyasztónak és a mikrovállalkozásnak minősülő ügyfelek vonatkozásában a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatójaként visszatéríti a kedvezményezett által vagy rajta keresztül kezdeményezett, és a fizető fél által jóváhagyott fizetési művelet összegét, ha a jóváhagyás időpontjában a fizető fél a fizetési művelet összegét nem ismerte, és – a pénznemek közötti átváltással (a továbbiakban: konverzió) kapcsolatos olyan igény kivételével, amely esetében a konverzió során a Pft. 31. § (1) bekezdés d) pontja vagy 10. § (1) bekezdés c) pont cb) alpontja szerint referencia-árfolyam alkalmazására került sor – a fizetési művelet összege meghaladta azt az összeget, amely a fizető fél részéről az adott helyzetben észszerűen elvárható volt, továbbá biztosítja annak a követelménynek a teljesülését, hogy ezen feltételek fennállásának tekintetében a bizonyítás a fizető felet terheli, valamint a fizető fél részéről a fizetési művelet adott helyzetben észszerűen elvárható összegének megítélése során a

fizető fél korábbi fizetési műveleteit, a keretszerződésben foglaltakat és a fizetési művelet körülményeit veszi figyelembe;

- 5.1. a Pft. 62. § (3) bekezdésének való megfelelés érdekében, a hatósági átutalás teljesítése – ideértve a fizetési számlához kapcsolódó hitelkeret terhére történő teljesítését is – előzze meg az egyéb fizetési műveletek teljesítését;
- 5.2. a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 35/2017. (XII. 14.) MNB rendelet (a továbbiakban: MNBr.) 17. § (1) bekezdésének való megfelelés érdekében a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatójaként, hogy a hatósági átutalási megbízás összege a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójának a számláján legkésőbb a fizetési megbízásnak az MNBr. 7. §-a szerinti átvételét követő munkanap végéig jóváírásra kerüljön;
6. az MNBr. 10. § (1) bekezdésének való megfelelés érdekében, a fedezethiány miatt nem teljesíthető, a törvény vagy a számlatulajdonossal történt megállapodás alapján vissza nem utasított, felhatalmazó levélen alapuló beszedési megbízást a megállapodás szerinti, de legfeljebb harmincöt nap időtartamra állítja sorba;
7. az MNBr. 21. § (1) bekezdésének való megfelelés érdekében, a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójaként, a keretszerződésben, a Valós Idejű Bruttó Elszámolási Rendszerből (a továbbiakban: VIBER), a Bankközi Klíring Rendszer többszöri napközbeni elszámolási rendszerből (a továbbiakban: IG2) forintban beérkező fizetési művelet, továbbá az euróban és más EGT-állam pénznemében denominált, konverziót igénylő deviza átutalási megbízás összegének a saját számláján történt jóváírását követően a fizetési művelet összegét haladéktalanul értéknappal látja el, és oly módon írja jóvá a kedvezményezett fizetési számláján, hogy azzal a kedvezményezett azonnal rendelkezni tudjon;
8. az MNBr. 23. §-a alapján, amennyiben a fizetési művelet lebonyolítása a Hitelintézet által vezetett fizetési számlák között történik, akkor a Hitelintézet az MNBr. 17. § (2) bekezdésében foglalt teljesítési határidő figyelembevételével a fizető fél fizetési számlájának a megterhelését követően a fizetési művelet összegét haladéktalanul értéknappal látja el és a kedvezményezett rendelkezésére bocsátja;
9. az MNBr. 43. § (7) bekezdése alapján, a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatójaként a csoportos beszedési megbízás nemteljesítéséről és lehetőség szerint annak okáról, valamint a visszautasításra okot adó tényszerű hibák helyesbítéséhez szükséges eljárásról a kedvezményezett fizetési számláját vezető pénzforgalmi szolgáltatót értesítse, továbbá az MNBr. 9. § (7) bekezdése és (8) bekezdés b) pontja alapján, a Hitelintézet a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatójaként a csoportos beszedési megbízás teljesítésének visszautasításáról szóló, az MNBr. 9. § (10) bekezdése szerinti – azaz a kedvezményezett fizetési számláját vezető pénzforgalmi szolgáltató útján, a csoportos beszedési megbízás hozzá történt beérkezésével azonos módon történő – értesítést a visszautasítás okának a közlésével, legkésőbb a csoportos beszedési megbízásban megjelölt terhelési napot követő munkanapon teljesítse;

II. rendkívüli adatszolgáltatás keretében előírja a Hitelintézet számára, hogy a határozat rendelkező része

1. az I.1. és I.4. pont tekintetében 2020. augusztus 15-ig dokumentumokkal alátámasztott módon számoljon be a megtett intézkedésekről;
2. az I.6. és I.9. pont tekintetében 2020. augusztus 15-ig küldje meg 2020. július hónapra vonatkozóan az 5271-3/2019 iktatószámú dokumentumbekérő végzésben részletezett PIF13 és PIF17 kódú adattáblákat, valamint a Bankközi Klíring Rendszer éjszakai elszámolási rendszere (a továbbiakban: IG1) küldő kötegeinek visszaigazolt és fogadó kötegeinek állományát (*.002, *.020);
3. az I.2. és I.3. pont tekintetében 2020. december 15-ig dokumentumokkal alátámasztott módon számoljon be a megtett intézkedésekről;

4. az I.5.1., I.5.2., I.7. és I.8. pont tekintetében 2020. december 15-ig küldje meg 2020. november hónapra vonatkozóan az 5271-3/2019 iktatószámú dokumentumbekérő végzésben részletezett PIF14, PIF18, PIF21, PIF33, PIF34, PIF35 és PIF38 kódú adattáblákat, az IG1 küldő kötegeinek visszaigazolt és fogadó kötegeinek állományát (*.002, *.020), továbbá azon IG2-ből érkező fizetési műveletek jóváírási adatait tartalmazó dokumentumot melyet Forint pénznemről eltérő pénznemben vezetett fizetési számlán írt jóvá, valamint egyéb dokumentumokat melyek alátámasztják a megtett intézkedéseket.

A Hitelintézet az adatokat/dokumentumokat elektronikus úton, az MNB elektronikus ügyintézését támogató információs rendszerében (ERA rendszer) a „Pénzforgalom és elszámolás” szolgáltatás / „Pénzforgalmi ellenőrzés” menüpont alatt elérhető „Általános űrlap” megnevezésű űrlapon köteles megküldeni az MNB részére. Az egy űrlapon becsatolt fájlok tömörített mérete nem haladhatja meg a 12 MB-ot, ugyanakkor az űrlap korlátlan számban beküldhető.

Amennyiben a Hitelintézet nagyméretű [12 Mbyte-nál nagyobb, akár öt Gigabyte méretű, tömörített (.zip, kiterjesztésű)] adatállományt kíván küldeni, azt az ERA rendszerben elérhető a Nagyméretű Állományok Kezelése (a továbbiakban: NAK) szolgáltatás útján köteles megtenni, melyhez a hozzá kapcsolódó kliensalkalmazás telepítése szükséges. A tömörített formában történő adatállományok feltöltését és beküldését támogató alkalmazás használatához az ERA rendszerben a Nagyméretű Állományok Kezelése szolgáltatás menüpontnál elhelyezett segédlet, valamint folyamatleírás áll a regisztrált és az ERA rendszerbe bejelentkezett felhasználók részére az alábbi elérhetőségen: <https://era.mnb.hu/ERA.WEB/Services/Current?code=NAK>

Az MNB felhívja a Hitelintézet figyelmét, hogy a NAK szolgáltatás segítségével történő állományfeltöltés és beküldés két-lépcsős folyamat: az elvégzett NAK feltöltés eredményeként generálódó pdf kiterjesztésű fájl a feltöltés első lépcsője, melyet átnevezés nélkül a fentiekben megjelölt „Általános űrlap”-on szükséges beküldeni az MNB részére történő adatszolgáltatás teljesítéséhez.

Az ERA rendszer elérhetősége az MNB internetes portálján elhelyezett link útján biztosított: <https://era.mnb.hu/>. Az ERA rendszerrel kapcsolatos felhasználói segédletek az ERA Súgó alatt található: <https://era.mnb.hu/ERA.WEB/contents/sugo>.

A Hitelintézet a PIF13, PIF14, PIF17, PIF18, PIF21, PIF33, PIF34, PIF35 és PIF38 kódú adattáblákat az ERA rendszeren belül működő Statisztikai és felügyeleti integrált befogadó rendszeren (a továbbiakban: STEFI) keresztül éri el, az Intézményválasztás megtörténte után a Szolgáltatások/Adatszolgáltatás/Tovább a szolgáltatásra menüpontot választva. Ezt követően a STEFI-ben az Adatszolgáltatás/Adatszolgáltatás/Hitelintézeti alrendszer/Eseti adatszolgáltatás pont választását követően az adott adattábla a „Letöltés” gombra kattintva érhető el (a jelentések elnevezései: PIF01, PIF02 ... PIF40 vagy PIF_TOTAL, amely a 40 darab táblát egyben tartalmazza). A vonatkozási időszak adataival, a jelen végzés 1. mellékletében meghatározott kitöltési előírások szerint kitöltött táblákat ugyanezen rendszeren keresztül, a korábban leírt helyen a „Teljesítés” opció választásával kell megküldeni az MNB részére.

III. megállapítja, hogy a Hitelintézet a vizsgált időszakban

1. az ügyfél keretszerződésben foglalt kötelezettsége súlyos vagy ismételt megszegésén kívüli esetekre vonatkozóan is két hónapnál rövidebb felmondási időt kötött ki, ezáltal a mikrovállalkozásnak minősülő ügyfelei vonatkozásában a Pft. 3. § (2) bekezdésére tekintettel megsértette a Pft. 17. § (4) bekezdését;
2. a fogyasztónak és a mikrovállalkozásnak minősülő ügyfelei tekintetében a keretszerződés felmondása, megszűnése esetében nem minden esetben tett eleget az elszámolási kötelezettségének a felmondással egyidejűleg, vagy ha a felek a keretszerződésben felmondási időt kötöttek ki, a felmondási idő utolsó napjáig, ezáltal a Pft. 3. § (2) bekezdésére tekintettel megsértette a Pft. 17. § (5) és (7) bekezdését;

3. négy esetben anélkül nyitott a már bejegyzett jogi személy részére pénzforgalmi számlát, hogy a nyilvántartást vezető szervezettől származó, harminc napnál nem régebbi okirattal vagy adatok alapján meggyőződött volna arról, hogy ügyfele a nyilvántartásban szerepel, ezáltal megsértette a Pft. 18. § (1) bekezdés a) pontját;
4. a Pft. 23. §-ában meghatározott utólagos tájékoztatás keretében a fogyasztónak és a mikrovállalkozásnak minősülő ügyfeleit nem tájékoztatta minden esetben tételesen a fizető fél által a pénzforgalmi szolgáltató részére fizetendő valamennyi díjról, költségről vagy egyéb fizetési kötelezettségről, ezáltal a Pft. 3. § (2) bekezdésére tekintettel megsértette a Pft. 23. § (1) bekezdés c) pontját;
5. a fizetési számla megszüntetéséhez kapcsolódó utólagos tájékoztatás keretében a Pft. 23. § (1) bekezdés a) pontjában előírt, a fizetési művelet azonosítását lehetővé tevő hivatkozásról, és a kedvezményezett adatairól és a Pft. 26. § (1) bekezdés a) alpontjában előírt, a fizetési művelet és a fizető fél kedvezményezett általi beazonosíthatóságát lehetővé tevő hivatkozásról, valamint a fizetési művelettel továbbított egyéb információkról nem tájékoztatta egyértelműen és pontosan a fogyasztónak és a mikrovállalkozásnak minősülő ügyfelét, ezáltal a Pft. 3. § (2) bekezdésére tekintettel megsértette a Pft. 23. § (2) és a Pft. 26. § (2) bekezdését;
6. egy panaszügy kapcsán, három jóvá nem hagyott fizetési művelet helyesbítésekor – anélkül, hogy az csalás gyanújáról az MNB-t írásban tájékoztatta volna – a jóváírást nem a fizetési műveletről való tudomásszerzést vagy tájékoztatást követően haladéktalanul, de legkésőbb az ezt követő munkanap végéig végezte el, továbbá hogy a keretszerződésben a jóvá nem hagyott fizetési műveletek bejelentése körében is banki munkanapot határozott meg, ezáltal megsértette a Pft. 44. § (1) bekezdését;
7. öt esetben a részére egy másik pénzforgalmi szolgáltató által elektronikus úton továbbított, ügyfele javára beérkező, az azonosító adatok hibája, hiánya vagy egyéb ok miatt a kedvezményezett fizetési számláján jóvá nem írható fizetési műveletről a visszautasítás okának közlésével, belföldi forint fizetési forgalomban a fizetési megbízás visszautasításával, nem legkésőbb a fizetési megbízás átvételét, illetve a fizetési művelet beérkezését követő munkanapon értesítette a fizetési megbízást részére továbbító pénzforgalmi szolgáltatót, ezáltal megsértette az MNBr. 8. § a) pontját;
8. a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójaként a konverziót nem igénylő euró fizetési műveletek és a fizetési kártyát elfogadó (a továbbiakban: Elfogadó) ügyfelek részére jóváírt, a kártyatársaságtól érkező fizetési műveletek esetében a fizetési művelet összegének a saját számláján történt jóváírását követően a fizetési művelet összegét nem minden esetben látta el haladéktalanul értéknappal, és nem írta jóvá oly módon a kedvezményezett fizetési számláján, hogy azzal a kedvezményezett azonnal rendelkezni tudjon, ezáltal megsértette az MNBr. 21. § (1) bekezdését;
9. a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatójaként a fizetési kártyával belföldön lebonyolított fizetési művelet esetén, ha a bizonylaton szereplő összeg pénzneme megegyezett a fizetési kártya használatának fedezetét biztosító fizetési számla vagy a hitelkártyához kapcsolódó hitelkeret pénznemével, a fizetési számlára terhelt vagy a hitelkeret terhére elszámolt összeg 8 esetben nem egyezett meg a bizonylaton szereplő összeggel, ezáltal megsértette az MNBr. 46. § (1) bekezdését;
10. azzal, hogy alapszámlával rendelkező négy ügyfele esetében a havi zárlati díj és a fizetési kártya éves díjának („Kártya Tagsági díj” jogcímmel terhelt) egy hónapra eső díja együttesen meghaladta az esedékességét megelőző év utolsó napján érvényes legkisebb összegű havi bruttó minimálbér (138 000 Ft) 1,5%-át, megsértette az alapszámlához való hozzáférésről, az alapszámla jellemzőiről és díjazásáról szóló 262/2016. (VIII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Aszr.) 4.§ (1) bekezdését;

11. azzal, hogy négy alapszámlával rendelkező ügyfél esetében az Alapszámla kondíciós listában nem nevesített fizetési kártyát bocsátott az ügyfelek rendelkezésére éves díjfelszámítással, megsértette az Aszr. 4.§ (2) bekezdését;
12. azzal, hogy a fogyasztók részére nyújtott tájékoztatását nem a fizetési számla váltásáról szóló 263/2016. (VIII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Fszvr.) 7. és 12. §-ában foglaltak szerint tette meg, megsértette az Fszvr. 15. § (1) bekezdés a) pontjának rendelkezését

IV. A Hitelintézetet 65 000 000 Ft, azaz hatvanötmillió forint összegű bírság megfizetésére kötelezi.

A kiszabott bírságot jelen határozat jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül kell az MNB 19017004-01678000-30900002 számú számlájára történő átutalással – „bírság” megjelöléssel, valamint a határozat hivatkozási számának feltüntetésével – megfizetni.

A bírság megfizetésére meghatározott határidő elmulasztása esetén, a meg nem fizetett bírságösszeg után késedelmi pótlék kerül felszámításra, amelynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd (háromszázhatvanötöd) része. A késedelmesen megfizetett késedelmi pótlék után nem számítható fel késedelmi pótlék. A késedelmi pótléket az MNB fent hivatkozott számú számlájára kell átutalással – „késedelmi pótlék” megjelöléssel, valamint a határozat hivatkozási számának feltüntetésével – megfizetni.

Az I. és II. pontban előírt kötelezettségek határidőre történő teljesítésének elmaradása, vagy az MNB ellenőrzési hatáskörébe tartozó jogszabályok és az MNB hatósági határozatai ismételt megsértése esetén az MNB a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MNB tv.) 75. §-a alapján, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 183-198. §-a szerint további intézkedést, kivételes intézkedést alkalmazhat, valamint ismételten bírságot szabhat ki. A bírság összege az MNB tv. 76. § (1) és (2) bekezdése értelmében százezer forinttól kétmilliárd forintig, vagy a Hitelintézet részére megállapított éves felügyeleti díj (alapdíj és változó díj összege) kettőszáz százalékáig terjedhet, ha ez utóbbi összeg meghaladja a kétmilliárd forintot.

Az eljárás során eljárási költség nem merült fel.

Budapest, 2020. május 15.

Az MNB nevében eljáró

Dr. Patai Mihály

Nemzetközi kapcsolatokért, készpénzlogisztikáért,
pénzügyi infrastruktúrákért és digitalizációért felelős
alelnök

Elektronikusan aláírt irat